

СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ТРИБУНА

30 VII 1919 г. Год. I. Брой 11.

Всѣхдневен органъ на Работнич. Социал.-Демократ. Партия (Обединена) въ Варненския окръгъ.

Абонаменти: 5 л. Обявления: официални по 70 ст., търговски по 50 ст., □ см. Удѣленъ въ началото по 15 лв., некролози, похвалида и благодарности по 20 лв. За повече публикации отгласка, Венско предплаща.

ТЕЛЕФОНИ № № 121 и 129.

ЕДИНЪ БРОЙ 20 СТ.

Печатница „ЗОРА“—Варна.

Революционниятъ подемъ и побѣдата на пролетарията.

Великиятъ учителъ и основателъ на научния социализмъ наредъ съ Маркса — Фридрихъ, Енгелсъ, въ една отъ книгитѣ си: „Положенето на работническата класа въ Англия“, е предсказалъ края на една всемирна война като резултатъ на развиващия се милитаризмъ и империализмъ. Фридрихъ Енгелсъ се обрна къмъ германскитѣ империалисти прѣди 30 години съ думитѣ: „ако вие почнете съ последния си танецъ, ние не ще заплачемъ. Ако вие отпуснете силитѣ, които послѣ не можете обузда, го както и да тръгнатъ работитѣ, въ края на трагедията, вие ще бъдете развалина и побѣдата на пролетарията или ще е на лице, или все пакъ ще стане неизбежна.“

Тези пророчески думи сж еднакво силни както за германскитѣ империалисти, така и за империалиститѣ отъ цѣлия свѣтъ, които за да защитятъ своята завоевателна политика, за да разширятъ своитѣ пазари въ далечния край, за да си гарантиратъ несмѣтни богатства поставиха цѣлия тоя свѣтъ въ единъ воененъ кипещъ — всесвѣтската война. Въ тая война работническата класа даде най-големия дѣлъ на жертви и върши гигантския опитъ да постигне своето икономическо и политическо освобождение. Тоя революционенъ подемъ, обхващай работническата класа и безимотнитѣ въ цѣлия свѣтъ, направи да рухне монархията и да се разклати капитализма за да възтържествува социалната правда и свобода.

Споредъ създадениитѣ въ всѣка отдѣлна държава специфични условия, равни на революционния подемъ и движениа носятъ своятъ характеръ и отпечатъкъ.

Ние сме сѣвърмени свидѣтели на революцията въ Русия, която се извърши противъ деспотизма, облекчатъ на крайно корумпирани, лѣнива, и сѣвърмъ некадѣрна и непригодна гражданска и военна бюрократия на едно безчувствено чокоейство, глухо за селскитѣ страдания.

Надгяющитѣ се обществени сили съ разнообразни претензии, но съ еднаква умрава, се сплитъ противъ тоя редъ на пѣщата и прѣзъ войната то псали паризма на земята. Повеляването на паризма разруши напълно плататъ държавна властъ, обаче, овладѣлитъ я революционни сили не на мѣрха пригледенъ чиновнически материалъ, за да се тури въ редъ мирното прѣустройство съобразно надомнитѣ се обществени нужди. Анархията се усили въ нечуванъ размѣръ, та да се използва отъ една малка, но обединявана група да сграбчи централната властъ и

съ популярни лозунги между безимотнитѣ селски и градскитѣ работници и съ деспотически похвати, завѣщани отъ паризма, таа организирана грушечка успѣ да се паложки и създаде „диктатурата“ на болшевикима, които даде руската революция, но на които една трайностъ мѣждо може да се прѣдвиди, поради голѣмото неѣжество и индиферентизмъ, които овладѣха задоволенитѣ съ земя селски маси.

Революционниятъ подемъ въ Русия и революцията и сж специално руски и отъ нея образецъ за другитѣ страни не може да се вземе.

Че това е така, показаха най-добри революцитѣ въ Германия и Австро Унгария. Безъ да говоримъ и разгледаме Австро Унгарската революция, която поси прѣдмно децентралистиченъ и националистиченъ характеръ, германскитѣ революционенъ подемъ и революция противъ стария редъ обедини въ себе си пролетариата и дребнобуржуазна класа, за да нанесатъ смъртоносния ударъ на империализма, бѣеъ да се прѣлѣте потоци кръвъ, какъто още се лѣе на руската земя.

Ако въ Германия проявяването на стария редъ не довесе разстройство на държавната организация, както става въ Русия, тоа се дължи на високата култура на пролетарската класа, която обедини около себе си и дребнобуржуазната класа.

Комуниститѣ, дребната собственостъ и селенитѣ.

I.

Тѣснитѣ социалисти, сега новоокръстени комунисти, сж най-шурата и казна партия въ България. Тѣмоумието и безчестното, глупостта и паразитнитѣ, неѣжеството и демагогията, сж си поддали ръчка за илѣчъ слезъ и нея. Въ нѣколко статии наредъ ние ще разгледаме отношението на тѣснитѣ комунисти къмъ дребната собственостъ, и къмъ селенитѣ прѣзъ миналитѣ години и сега, за да видятъ нѣкѣтъ четѣтели въ селата истинския ликъ на тая отвратителна партия.

Вѣме вѣрме, когато тѣснитѣ комунисти не даваха да се каже дума за работа на еснавиститѣ въ селата. Споредъ тѣхъ, социалиститѣ били прѣтитѣ всѣка частна собственостъ, била та една пла дребна и за това тѣ не можели да заминаватъ интереситѣ на дребния собственикъ на маломотния селенитѣ, а прѣбѣла да работятъ само между работничитѣ и градскитѣ — а тѣмо за това, тѣ наредъ себѣ сѣбѣ сѣбѣ социалиститѣ. Противъ на това, още сж сѣ-

мото основаване на нашата партия, вие учехме, че социалиститѣ не сж противъ дребната частна собственостъ, че трѣбва да я подпомагатъ, че интереситѣ на дребнитѣ земледѣлци и занаятчици сж толкова прѣстѣрпе, колкото и интереситѣ на работничитѣ и затова трѣбва да работимъ съ еднакво усърдие и между работничитѣ въ градоветѣ и между малоимотнитѣ въ селата — и тѣмо за това се нарекохме широки социалисти.

Прѣпириитѣ между социалиститѣ по този важенъ въпросъ почнаха слѣдъ една рѣчь на нашия прѣвъ другаръ Янко Сакжазовъ, която той държа въ камарата по отговора на тронното слово прѣзъ октомври 1901 г., слѣдъ голѣмото движение на селенитѣ противъ деспотизма. Въ тая си рѣчь Я. Сакжазовъ заяви, че социалиститѣ не сж противъ това, всѣки да си има своя чина, своя казна, свой добѣтъкъ — съ една дума не сж противъ дребната частна собственостъ, защото всѣки човѣкъ има право да живѣе отъ своята работа, отъ дохѣдѣтъ на своя трудъ. Социалиститѣ сж само противъ едрата частна собственостъ, при която ступанитѣ се ползува отъ работата на чуждъ трудъ, ограбва труда на безимотния и малоимотния селенитѣ, когото поробва икономически и потиска политически.

Тѣснитѣ социалисти се нахвърлиха върху Я. Сакжазовъ за тая му хубава рѣчь, обавиха, че той и всѣки лироки не сж социалисти и слѣдъ голѣми прѣпири, които продължиха цѣли двѣ години, тѣ се отцѣпиха и образуваха своя отдѣлна партия. слѣдъ нѣколко години една голѣма частъ отъ тѣхъ напуснаха тѣснитѣ партия, съединиха се съ партията на широкитѣ и тѣй се образува двестата обединена социалистическа партия. А тѣснитѣ продължаваха своитѣ шуротии и си оставаха все тѣхна голѣми врагове на дребната частна собственостъ, на работата въ село и на селенитѣ.

Ето какъто писаха тѣснитѣ прѣзъ 1903 г. въ своето мѣсечно списание „Ново вѣрме“: „Социалната демокрация заявява на дребния селенитѣ и занаятчи, че твоего производството изчезва, че ти ще пропаднешъ и останешъ безъ собственостъ. Това заяwienie на социалната демокрация не е само название и признаване на капиталистическото производство и изчезване на дребното съ своята собственостъ, а е съпряжено съ дѣйствиа и отъ нейна страна“. Съ други думи, тѣснитѣ не само констатиратъ, че дребната собственостъ пропада, но отъ своя страна и самитѣ тѣ помагатъ съ дѣйствиа, за да се ускори нейното пропадане. Това помагане съ дѣйствиа става, като се поддържа разбойническата банда на стамболовиститѣ, които дойдоха на властъ

въ 1903 г. И тѣснитѣ го казваха и пишеха това открито. Тѣ писаха по това вѣрме въ своя „Работнически вѣстникъ“:

„Подкопаването на дребната собственостъ, оголването на населението, ограбването и праховането на народната пара — всичко това въ дадения моментъ съставлява историческата задача на капитализма, на партията на капитализма въ нашата страна, и отъ гледището на стопанския напредѣкъ, е прогресивно.“ А въ Плъвенския си конгресъ гласуваха и резолюция, въ която казваха, че стамболовиститѣ сж най-прогресивната (напрѣдничавата) партия, тѣмо защото направила най-много за пропадането на дребната собственостъ.

По-късно, въ 1908 г. въ списанието си „Ново вѣрме“, тѣснитѣ пишатъ нова статия по този въпросъ, въ която се казва: „Покоро ние бихме желали да прѣживѣемъ реакцията на Бисмарка и заедно съ нея едно бързо капиталистическо развитие, което да донесе смъртъ на дребната буржуазия. Чрѣзъ капитализмъ, къмъ социализмъ, смъртъ на дребната буржуазия!“

ОТЪЗВИ.

Милионитѣ на демократитѣ.

Демократитѣ се проявиха като най-ревниви пазители на старитѣ порядки въ нашия животъ. Това е лесно обяснимо, като се вземе прѣдъ видъ дѣйността на тѣхнитѣ първи хора прѣзъ вѣрме на войната, които; както и партизанитѣ на всѣки други буржуазни партии, бѣха насочили всичкото си внимание къмъ това, да трупатъ ефтинъ добити печалби и да основаватъ всевъзможни банки. Тукъ даваме имената на видни демократи съ указание на сумитѣ, които иматъ вложени въ разни банки.

Крумъ Чапрашиковъ. 1. Участвува, заедно съ Д-ръ Хр. Георгиевъ, въ националното Д-во за експлоатация на минитѣ „Перникъ“ и „Бобовъ Долъ“. 2. Д-во „Сердика“ съ хиляда акции по 100 лева — сто хил. лева. 3. Застрахов. Д-во „Звѣзда“. 4. Д-во „Вулканъ“.

Славо Бабандановъ. 1. Д-ство „Сердика“ съ хиляда акции по сто лв. — сто хил. лева. 2. Банка „Искъръ“ съ петстотинъ акции по сто лв. — 50 хил. лв. 3. Д-во „Класъ“ съ 3450 акции по 200 л. — 640 хил. лева. 4. Застр. Д-во „Звѣзда“. 5. Д-во „Вулканъ“ и пр.

Професоръ Влад. Молловъ. 1. Д-во „Сердика“ съ 1000 акции по 100 лв. 100,000 лв. 2. Застрах. д-во „Звѣзда“. 3. Д-во „Вулканъ“ и др.

Григоръ Василевъ. 1. Д-во „Сердика“ съ 1000 акции по 100 лв. 100,000 лв. 2. Д-во „Книжнина“ съ 300 акции по 100 лева 30,000 лв. 3. Д-во „Звѣзда“ и др. 4. Д-во „Художественъ театъръ“ 84 акции по 100 лв. 8400 лева.

Никола Мушановъ. 1. Застрахователно д-во „Родина“ 1500 акции по 100 лева 150,000 лева.

Професоръ Г. Т. Даналовъ. 1. Застрахов. д-во „Родина“ съ 1500 акции по 100 л. 150,000 лева. 2. Д-во „Сам. Патакъ“ съ 500 акции по 100 лева 50,000 лева. 3. Д-во „Марипа“ и др.

Стефанъ Г. Стефановъ. 1. Застр. д-во „Родина“ съ 10 хил. акции

1 милион лв., 2. Българска Банка с 10 хил. акции по 500 лева 5 милиона лв., 3. Дво Работник с 300 акции по 500 лв. 150 хил. лв., 4. Генерално Кредитно д-во с 1700 акции по 100 лева 170 хил. лева.

По стъпките на „контрреволюцията“.

Българските комунисти слъд като откриха ерата на „прѣмата анция“ и на „бунта на улицата“, които за 24 часа ще им дадат буржуазната власт въ рѣцѣтѣ, не дават и дума да се каже за нѣкакви реформи, които замъгливали „революционното“ съзнание на пролетариата и го отклонявали отъ късия и сигуренъ път на пролетарската „диктатура“. Указътъ за 8 часовия работенъ денъ — дѣло на нашия другаръ, мръ Я. Сакъзовъ, тѣ посрѣцнаха съ насмѣшка: какъвъ смисълъ има да се боримъ за 8 часовъ работенъ денъ, когато съ насилственото заемане на властта, още днесъ работнишката класа ще реализира всичкитѣ си максимални искания?

Но дѣйствителността е малко по-друга, отколкото си я рисуватъ разгорещенитѣ глави на ексалтиранитѣ комунисти, и днесъ ние четемъ слѣдния „циркуляръ“, издаденъ отъ мѣстния комитетъ на раб. комунистическа партия, за свѣдѣние до работницитѣ въ разнитѣ заведения:

„Исполнителниятъ комитетъ на мѣстния раб. свѣтъ при комунистическитѣ организации Ви съобщава, че съ указъ № 24. отъ 30 юни т. г. е въведенъ слѣдния максималенъ работенъ денъ: 1) за възрастнитѣ работници (мъже и жени), 8 часа дневна работа, или 48 часа седмично, а въ опаснитѣ за-вѣдения и живота заведения и въ прѣдприятия, както и пошната работа — 6 часа; 2) за дѣцата до 16 години — 6 часа дневна работа. Мѣстниятъ раб. свѣтъ, настоява, щото тутакси да събератъ работата въ Вашето заведение съ горния указъ.“

Слава на Аллахъ, че е впишилъ на Кондова да извърши единичното полезно дѣло на своя животъ, като

го е вдъхновилъ да подпише този реформенъ циркуляръ. Безъ съмнение, да речемъ, и залчерашната „прѣма акция“ на комунистѣтѣ не бѣше лошо дѣло, ама отъ дѣ се ввеха оня черкокожъ автомобилъ и тоя фаталенъ фатонъ № 113, та стана нужна мисловна отъ работнишката полиция да свалятъ червенитѣ си ленти отъ рѣцѣтѣ и да обърнатъ гърбъ въ безславно бѣгство! Но безпрѣдѣлна е мѣдростта на Аллахъ, — въ прати той въколцина „контрреволюционери“, които съ думи сурови и силни, върнаха революционния куражъ у попллюкватѣ и така усугубиха гласуването на революцията отъ нѣколко стотинъ корави рѣцѣ.

Нашето квартално събрание.

Кварталното събрание, устроено отъ обединенитѣ социалисти снопи въ V-й участъкъ, въ кафене „Шантеклеръ“, на улица „Миладиновка“, бѣше много добръ посѣтено. Говори нашиятъ другаръ Т. Страшимировъ, който въ една обстойна, пламенна и правдива рѣчь запозна слушателитѣ отъ квартала съ гледището и тактиката на социалдемократическата партия по голѣмитѣ въпроси на деня. Особено силно ораторитѣ разкритикува провокаторскитѣ бѣсъ, които се обхвалятъ комунистѣтѣ, които се стремятъ не всѣка цѣна да хвърлятъ страната въ анархия, безъ огледъ на международното положение, въ което се намира днесъ България. Прѣдателскитѣ брътвежи на полуимия Крайчевъ, който не се бои отъ една окупация на България отъ сѣрбски, грѣцки и ромѣнски войски, будятъ благородния гнѣвъ и възмущение у населението на квартала, което паразитно негодуването си противъ лудоритѣ на анархокомунистѣтѣ въ многократни бурни акламации, на оратора.

За да отвлекатъ вниманието на населението отъ нашето събрание, тѣснитѣ свикаха едноврѣменно на двадесетина крачки отъ насъ свое събрание, на което се изре-

диха четирма „оратори“ за да отегчатъ слушателитѣ си съ вътрешнитѣ си на пички свои глупости и „революционни“ брътвежи. Подставени отъ тѣхъ хора отъ текето и дѣчурига си прѣдраха гърлата да викатъ „ура“, за да придадатъ по-голяма важностъ на своето халтаво събрание.

Ще има още много да се срѣщаме, гда комунистѣ, и не се съмнѣваме, че вие ще имате много случаи да се убѣдите, че грубото дразнене на недоволството у бѣдното население и демагогията не ще ви паведатъ твърди далечъ.

Една характеристика.

Що е тѣсниякъ?

Тѣсниякъ е особенъ родъ животно, неизвѣстно до сега на антроположитѣ и зооложитѣ и за което тѣ ще има тепърва да се произнесатъ.

Отъ послѣднитѣ наблюдения и изслѣдвания, обаче, които сж направени до сега върху него, се е дошло до заключение, че то трѣбва да се отнесе къмъ разряда на грабливитѣ и кръвожадни животни.

Това рѣдко животно живѣе въ голѣмитѣ градове и се храни съ фразеология, демагогия, провокация и лѣжа, а наослѣдъкъ и съ масови акции. Главната му храна е фразеологията. По нѣкога яде и „жестове“.

Размножава се чрезъ дѣление. Отглежда малкитѣ си въ клубовѣтѣ и ги кърми съ заблуждение и отрова.

Много му се кека да прилича на едно голѣмо животно, което живѣе въ Русия, но въ сравнение съ него то е щигей.

Въ живота си напълно съблюдава биологичния законъ за приспособленieto.

Най-характерното, което го отличава отъ другитѣ животни, е, че отъ врѣме на врѣме побѣсява и иска да хапе.

Тогавъ трѣбва да се връва до като му мине бѣсътъ.

Много е страховито.

ХРОНИКА

Типографско събрание ще има утрѣ 6½ часа въ работнишкия домъ „Борба“, съ важенъ дневенъ реда. Присъствението на всѣчки членове е необходимо.

На вниманието на инспекцията на труда. Въ общарскитѣ работнишкия на Ст. Хаджизевъ — ул. „Мария Лунаа“, Н. Карагѣзовъ и въ работнишката „Прогрессъ“, работницѣтѣ се припуждаватъ да работятъ по-мече отъ 8 часа, а недѣленъ денъ работятъ до обѣдъ.

Отровени. Завчера дѣтѣ семейство живущи въ ул. „Ангелъ Кънчевъ“, „Крайна“ купили месо отъ дѣлитѣ при лазаря и слѣдъ като, неготовили и консумирали, заболѣли всички въ семейството, въ брой 9 души. Заболѣлитѣ сж бѣли откарани въ държавната болница. Обръщаме вниманието на санитарната власт.

Събрание на Санитарнитѣ работници. На 3 августъ, недѣля, въ 9 часа прѣдъ обѣдъ въ салона на бирария „XX вѣкъ“ се свика събрание на санитарни работници отъ всѣчки категории — лѣкари, аптекари, помощници аптекари, аптекарски, фелдшери, санитарни агенти, акушерки, санитари, вакцинаторки и вакцинатори и пр. отъ града Варна и отъ окръга — на което събрание д-ръ Д. Т. Буриковъ ще изложи обстойно, за дацитѣ на „сѣюза на санитарнитѣ работници“.

Умоляватъ се упомѣнатитѣ по горѣ категории санитарни работници отъ окръга и града Варна да посѣтятъ тона събрание, отъ което ще се пристъпи къмъ основаване дружество — клонъ отъ „сѣюза на санитарнитѣ работници“ въ България.

Тѣснѣ квартира

съ даѣ немобилиран южни стаи, кухня и мазе — за постоянство — начиная отъ 1-й септември. Прѣдложения въ печатница „Зора“ — Игнатовъ.

Ив. Балкановъ.

Около могилитѣ на смъртта.

Лѣтна нощъ...

Луната мълкомъ алатѣше безплодна една вѣковна гора въ царството на спящитѣ. непробуденъ събъ...

Той — облеганъ на едно старо, гнило дърво, дрѣмѣше омамянъ отъ пошота на врѣмения храласкалъ, подъ послѣднитѣ сѣнки на безгрижното и самотата.

А тая гора бѣ неговия домъ. Вънъ отъ нея той познаваше и не искаше да знае какво има и става. Живѣеше като отшельникъ въ своята безплодна самота.

— Самотий! — внезапно като ехо се разнесе възшебенъ гласъ и възгласъна въ далечината на нощта.

Той трепна.

За први пътъ той чу гласъ въ своята гора.

— Лѣвий! — се разнесе още по-могненъ буренъ викъ, развеселенъ на широко отъ тишината нѣмъ мъртвата околностъ.

Той настрѣхналъ, се вслуша.

Гласътъ продължи.

— Сѣвѣно, малѣкъ отъ тая без-

плодна, нужна само за добитѣка гора! Не виждатъ ли въ нея гнилото и старо отражение на мрачнитѣ вѣкове? Утрѣ тя ще оголѣе и ти, човѣче на свѣтлина днешенъ вѣкъ, ще останешъ подъ нейнитѣ развалини. Стани и върви!

— Никогъ моята гора не ще се прѣвърне въ развалини.

— Това е адски събъ — пришепна той и се помъчи да се успокои.

Въ това врѣме земата подъ поѣтѣт му се разполѣ. Старитѣ вѣковни гнили дървета се заблѣскаха едно въ друго и съ страшно прѣшение се зачупиха, западаха.

Осамотената нощна тишина се замѣни съ ураганъ, вярналъ отъ центъра на старата гора.

Съ глава стисната между треперящитѣ му рѣцѣт, той забѣгна тласканъ отъ възшебна сила, прѣслѣдванъ отъ адския шумъ на гората осѣдена отъ вѣчността на загиване.

Не слѣдъ много, той се отава около могилитѣ на смъртта.

Спрѣ и загледа отпърѣдъ си съ широко отворени очи.

Видѣ той могили отъ човѣшки тѣла. По тѣхъ бавно лакаутѣха мѣтнѣ кървави поточета...

Тайнствения гласъ пакъ проектѣ.

— Искамъ да те видя на върха на първата могила!

А тя бѣ най-висока. Върхътъ ѝ сѣ губеше далечъ негдѣ въ небесата. Изъ недрата ѝ се подаваха първави човѣчески глави, рѣцѣ и нозѣ.

Той се възкачи.

Тамъ той видѣ бавния изворъ на гъста черна крѣвъ, цѣлзѣйки убойно на долу.

Вдига глава и загледа къмъ изтокъ съ вшити прѣсти въ настрѣхналитѣ си коси. Послѣ се сѣрна на западъ, слѣдъ това на сѣверъ и югъ. И машинално продължаваше да се върти на всички страни обветъ отъ бурния ужасъ разлѣлъ се по цѣлата земя.

Гледаше той човѣческото самонастрѣбление и нѣмѣше. Чуваше той зловѣщия писъкъ на смъртта и стѣнѣше. Гледаше той жени и дѣца въ люта борба съ настѣпваща гладъ, увивани и пристигани съ бодливитѣ вериги на мизерията, която немилостиво ги умъртвяваше... Гледаше и нѣмѣше, нѣмѣше и стѣнѣше.

Гласътъ пакъ проектѣ.

— А сега погледни и насамъ!

Той се обърна.

Той гледаше жива, пазяна отъ неземнѣ художникъ статуя. Послѣдователно тя откри своитѣ широки гърди и видѣ той рай въ сравнение по-красивъ отъ небесния. Гледаше той хора отъ двата пола вѣчно усмихнати, обкѣчени съ мислпновни клончета и мъртъ. Всѣко бѣ едно и едното всѣчко. Всѣко се кѣпѣше въ сладкитѣ води на щастие и любовта. Видѣ той човѣкѣтѣ върховна мѣдростъ, видѣ го милъ и красивъ. Видѣ въ великолѣпния храмъ на братството, основитѣ на който сж положени отъ самия Христа, надигнати величествѣнъ, безсмъртенъ. Нигдѣ той не видѣ хора да се кѣпятъ въ смъртоноснитѣ води на заблуждението, прѣстѣпния стрѣмежъ къмъ богатство и безумия грабежъ чрезъ самонастрѣбление. Нигдѣ не видѣ алчността, нигдѣ отмѣщение, нигдѣ грубостъ, немана, лѣжа, нигдѣ крѣвъ.

Всѣко бѣ едно и едното всѣчко. — О, приеми ме въ тѣята вѣчностъ! — високо прѣзъ съзвѣзъ се замоли самотника.

Внезапно той се пробуди...